

več kot 813 milijonov krov. Dandanes ima torej cerkev več kot tisoč milijonov krov premoženja. Seveda so to le številke, ki jih cerkev sama izkazuje. Profesor Wahrnund pa ceni cerkveno premoženje na 4 tisoč milijonov krov. Vključ temu velikanskemu premoženju dobila je cerkev do leta 1901 okroglo 228 milijonov krov državne podpore. Skupnih cerkvenih dohodkov leta 1900 je bilo več kot 60% milijonov; skupnih izdatkov pa le 35% milijonov; torej je ostalo cerkvim v enem letu več kot 25 milijonov krov. Štolnina in zbirka pa še vedno nista odpravljeni! Oj ti pravičnost!

Keliko vina se je pridelalo po celotni svetu l. 1909? Francoska je pridelala 63 milijonov hl, Italija 41, Avstrija 45, Portugalska 31, Rusija 24, Čilska 23, Grška 22 Ogrska 192, Nemčija 19, Rumunjska 17, Turčija 15, Zedinjene države 15, Bulgarska 12, Argentina 1, Švica 1, Srbija 0,65 razne države 1. Skupaj torej okroglo 130 milijonov hektolitrov.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Vbogljedivo! Z neverjetno brezvrednostjo se prvaški listi in voditelji nortenijo iz bednega slovenskega ljudstva. Ravnod sedaj se to posebno dobro opazuje. Ravnod sedaj se vidi, da se gre prvakom edino za doseg njih bolj ali manj veleizdajniških in protivstrijekih ciljev. Cesar je imel gotovo popolnoma prav, ko je rekel, da je ta prvaška politika velikanski skandal. In ne samo skandal, temveč naravnost greh in zločin je ta politika . . . Prosim: ali je to res „narodno“ in „slovensko“, ako se peha vbogljedivo v vedno večjo gospodarsko bedo? Kdor je v resnicici „naroden“ — mislimo namreč v dohrem zmislu te besede! — ta bodo tudi za ljudstvo delal. Ali to, kar naganjajo prvaki, govoriti ni za ljudstvo, ni „narodno“! Ljudstvu se ne pomaga s praznimi besedami! Dokler ljudstvo ne bodo mogli od kamenja svoje lačne želodec uasičiti, toliko časa se tudi poživlja na vse lepe besede, prarne fraze in hinsavsko obljube. Ljudstvo mora jesti in piti in stanovati in se oblačiti, to je gotovo. Zato pa hode ljudstvo tudi v resnicici „naroden“ politike, namerake tako, ki bodo ljudstva samemu boljšo gospodarsko bodočnost omogocila! Tega pa prvaki ne morejo in nemarajo storiti. Kajti v svojem arcu so prvaki le nasprotniki ljudstva. Prvaški mogotci so vedenoma izsesali slovenskega ljudstva. Od krv in močega tega ljudstva so postal debeli in siti . . . Med slovenskimi prvaki in slovenskim ljudstvom je tista spalka, takor med debelimi in siti! Toliko smo hoteli še enkrat povedati. Kajti ravnod sedaj se kaže vse tretarska natura prvakov. S svojo nešrečno politiko so prvaki v deželnem zboru prepričili slebeno gospodarsko delovanje. S tem pa so kmetskemu ljudstvu odjedli vse podporo, prepričeli obravnavo velevažnih železnic, ostavili regulacijo Drave in Pesnice, odsveteli debeli 8 milijonov krov, itd. itd. Vrata, ali je to „narodno“, ako se ljudstvo na tak način v beraštvo žene? Ali je to „slovensko“, ako se ljudstvo zadudi grtijev, kruha iz ust istraži?

Ne, — prvaki so „kristjani“ na svojem dolgem jeniku, „narodnjaki“ pa le v lastni svoj žep!

Za regulacijo Drave. Občinski svet mesta Ptuj imel je 22. t. m. posebno izredno sejo, na kateri je sprejel sledočo važno rezolucijo: — „Občinski svet vidi v ostavljenju dela ob Dravi, ki ga je povzročilo ministerstvo za javna dela, težko oškodovanje prebivalstva. Skozi desetletja že so se izvrševala ob Dravi varnostna in regulačna dela; k troškami so prispevali poleg države in dežele štajerske tudi še okraji, torej posredno tudi mesto Ptuj. Da se sedaj gradbeno vodstvo zapusti in gradbe, ki so se z velikimi žrtvami uresničile, zopet uniči, to bi bil gospodarski položaj, katerega se ne more dovolj ojstro oboditi in proti kateremu se prvaki občinski zastop odločno v bran postavi. Velika zemljišča ob bregu Drave so last prvajkih meščanov, ki ne zaslužito, da se jim odtegne javno pomoč in da morajo brez pomoči gledati, kako požre voda njih zemljo. Mesto Ptuj čaka že leta sem na velepotrebljeno regulacijo. Neurejena Drava je v zdravstvenem oziru nevarnost in tudi ne pusti rabo od mesta zgrajenega prostora za floje. Občinski zastop obsoja najostrejše nastopanje slovenskih poslancev v deželnem zboru; kajti ti so s svojo brezvestno obstrukcijo krivi, da se je ravnod, trpeče ljudstvo dravsko dolino oslepilo za njegovo upanje, za gospodarsko okrepanje po dravski regulaciji. Občinski zastop pa istraži trdno pričakovanje, da bode vlada sklep ostavljene regulacije razveljavila in vsaj do delazmočnosti deželnega zborna regulacijo v dosedanjem obsegu nadaljevala.“ — Tako je sklenil mestni zastop. Ljudstvo je na njegovih strani!

Kranjski fensi trgovci so v Kapeli na Požaru Schmittovo posestvo z lepim gozdom za 30.000 K nakupili. Čeprav se, da pride še 20 tešarjev, ki bodoje mladi gozd podri in les na lici mesta obdelali. Oj ti zaspana oblast, ali res ne vidiš, kako uničuje kranjska dobičačljnost gospodarsko bodočnost naše domovine?

Hojskanje proti znamenitosti Štetički. Zadnje čase sem pridelal so narodniki listi brezobzirno gonijo proti nadučitelju Zmeresčegu na nemški ſoli v Storch. Laž, obrokovanje, podlost, zavijanje, vse to so bila sredstva, s katerimi so prvakovi proti temu nadučitelju nastopali. Vse to pa zato, ker je g. Zmeresčeg ſolevoda nemške ſole . . . Najpodlejši list je bil seveda list „preklivov“ in „častnih izjav“, „Narodni dnevnik“. M. dr. se je g. nadučitelju tudi nakrat očitalo, da je slovenske ſolarje naločil protipaval in telesno poškodoval. V pisarni nekega prvaškega advokata v Celju so zločili proti nadučitelju sodajško nazamnilo in tako je prisko reš do razprave. Prvaški hujakajoči so pač misili, da bode g. Zmeresčeg na vinice obsojen. Pa so se grozovito osmodili. Pred sodnijo se je namreč dokazalo, da je g. nadučitelji popolnoma nedolžen in je bil tudi oproščen. Sramota laži in obrekovanja poštenega učitelja pa pada na prvaške zagržene hujakade!

Našim cenjenim čitaljem primamamo sliko dunajskega župana dr. Kari Luegerja na smrtni postelji. O temu pokojniku smo že zadnjie obširnejše govorili. Slika medita kaže prav dobro znaten potreze. Pogreb dr. Luegerja je bil naravnost veličasten. Nad en milijon ljudstva se ga je udeležilo in tudi sivočasi naš vladar izkazal je dr. Luegerju zadnjo čast. Ravnotako člani cesarske družine, ministri itd. Na Dunaju postavilo se mu bode spomenik in se bode tudi včest po Luegerju imenujalo. Vse časopisne se je bavilo z njegovo smrtno za ocenilo njegovo življenje.

Pesedice posojilnic in konzumov. Že v zadnji številki smo poročali, da si je počakal fajmošter Černko v Vuhredu z britvijo vrat prerezati. K sreči so ga še redili, — ali s tem se ne da žalostne vzroke tega dejstva priskriti . . . Kakor znano, pričeli so fajki prvaki pred nekaj leti po naših pokrajinal ustanovljati svoja konzuma društva in pozneje svoje posojilnice, s katerimi so hoteli zlasti vse napredne trgovce in obrtnike uničiti. Naš list je takoj v začetku tega gibanja svaril in svaril. Lahko rečemo, da je vsak zadovoljen, kdor je takrat naša svarila poslušal. Kajti danes so že vse fajki konzumi propadli, danes se je vse uresničilo, kar smo mi naprednjaki takrat prorekli. — stotero kmetov pa, ki nas takrat niso hoteli vlogati, izgubili so svoje krvavo zaslужene denarje in so romali zaradi svoje lahkočvernosti v ječo . . . Vsak greh pa se sam na sebi maščuje! Ta beseda je resnična in nikdo je ne more zatajiti. Poskušeni samomor fajmošter Černko nam je zato zopet novi dokaz. Z ozirom na to se namreč listu „Marb. Z.“ slediče piše: „Naš fajmošter se je hotel zaradi zadeve s (prvaško) posojilnico v Marenbergu življene vzet. Pri njemu je namreč neki tovarš bival na obisku; ta mu je povedal, da zamora Černko kot posojilnični načelnik lahko vse svoje vloge izgubi in tudi še v ječo priti. To je fajmošter Černko tako razburil, da je zveder britev vzel in si hotel vrat prerezati. Umrl bi gotovo, ko bi ne slišal njegov tovarši ihostenje in bi ne počkal zdravnika. Tako se maščuje vse slabu na svetu! Ko se je svoj čas konzuma društva proti naprednjakom uresničilo, bili so hujakajoči kaplani vedno na nogah, hodili po shodih, provali tam na nekrščanski način napredne trgovce. Prvaški kmetje v marenberškem okraju bodojo kmalu plačali učni denar zato, da so člani posojilnice. Vse to opozarjam, da naj prav globoko v tajnosti posojilnice pogledajo. Prepričajo se naj tudi, zakaj je posojilnica doktorja Somreka na 60.000 K zavarovala in zakaj je znašanje vrednosti od 60.000 na 30.000 K povzročila ter premije zato plačala. Dr. Somrek je v Celnici hišini posestnik na imenju sestre, — fajmošter Jurij Žmave pa je umrl na hitrijetki. Fajmošter Černko ci je hotel življene vzet in se bojni za svoje prihranke, — to je pač božje plačilo za nesrečno hujskanje ljudi, ki ga delajo lavantinski duhovniki po spodnjem Štajerskem . . . Tako piše omenjeni list. Mi pa prizidimo tem besedam in pravimo: Stotero resnih kmetov je plačalo za politiku po popol. Kar smo mi v „Štajercu“ pred 10. leti pravili, to se je danes že večidel uresničilo! Prvaški konzumi so propadli in — prvaške posojilnice jim bodojo sledile! Bog nam ve prav dobro, kam da udari . . . Pripel boste čas, ko bodo izmogano ljudstvo svoje zasmehovalce in prvaške izkoristevalce pognalo in delalo!

Letni in živinski sejem na Štajerskem.

Sojni brez vrednic so letni in kramarski sejem; sejni, znamenini s zvezdico (* so Štajerski sejem, sejni s dvema vrednicama **) in posojilno leto in Štajersko sejno.

Dne 26. marca na Svetini**, okr. Celje; v Brečih (svinjski sejem); na Bilejškem**, okr. Brežice. Dne 20. marca v Potplatu**, okr. Rogatec; v Ljutomeru**; v Ormožu (svinjski sejem); na Ptajški gori**, okr. Ptuj; v Podčetrtek**, okr. Kosje; v Soštanju**. Dne 30. marca v Framu**, okr. Maribor; na Ptaju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kosje. Dne 31. marca na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Novi cerkvi pri Celju**; v Gradcu*. Dne 1. aprila na Spodnji Polškavi (svinjski sejem), okr. Slovenska Bistrica; v Gradcu (sejem z mlado živilo). Dne 2. aprila v Dobju*, okr. Kosje; v Brečih (svinjski sejem). Dne 5. aprila pri Sv. Pavlu pri Preboldu*, okr. Celje; v Vojsku*, okr. Celje; v Celju*; v Ormožu (svinjski sejem); v Rogatcu**; v Radgoni**. Dne 6. aprila na Vranskem**; na Malih Rodnah**, okr. Rogatec; na Ptaju (sejem z konji, govedom in ščetinarji); v Imenem (sejem z ščetinarji), okr. Kosje; v Lutah (sejem z drobnico), okr. Arvež. Dne 7. aprila na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem). Dne 9. aprila v Brečih (svinjski sejem).

